

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 170g/2025
privind excepția de neconstituționalitate a articolului
313 alin. (6) din Codul de procedură penală
(*contestarea încheierilor judecătorului de instrucție [4]*)

CHIȘINĂU

25 septembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Ana Florean, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 21 iulie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 25 septembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 313 alin. (6) din Codul de procedură penală, ridicată de dl Nicolai Botnariuc, în interesele SC „Qube Construct” SRL, în dosarul nr. 10r-204/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecători format din dnii Ion Bulhac și Vitalie Pîslariuc și dna Natalia Mămăligă de la Curtea de Apel Centru, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele cauzei

3. Prin ordonanța din 6 ianuarie 2017, organul de urmărire penală a pornit urmărirea penală în legătură cu comiterea infracțiunii de abuz de serviciu în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale sau abuzul de serviciu comis de către administratorul unei bănci, prevăzut la articolul 335 alin. (3) din Codul penal.

4. Printr-o ordonanță din 27 octombrie 2017, un procuror din cadrul Procuraturii Anticorupție a dispus aplicarea sechestrului asupra unui bun imobil care aparține *Qube Construct* în vederea asigurării reparării prejudiciului cauzat prin infracțiune. Prin încheierea din 30 octombrie 2017, judecătorul de instrucție a autorizat sechestrul aplicat bunului imobil.

5. La 21 ianuarie 2025, dl Nicolai Botnariuc, administratorul *Qube Construct*, a formulat o plângere către Procuratura Anticorupție prin care a solicitat anularea ordonanței din 27 octombrie 2017 și scoaterea bunului imobil de sub sechestr. Această plângere a fost respinsă prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 4 februarie 2025.

6. La 17 februarie 2025, dl Nicolai Botnariuc, administratorul *Qube Construct*, a contestat ordonanța procurorului ierarhic superior la judecătorul

de instrucție. Printr-o încheiere din 18 martie 2025, Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, a admis parțial plângerea formulată și a anulat ordonanța procurorului ierarhic superior, iar bunul imobil a fost scos de sub sechestru.

7. La 21 martie 2025, procurorul a contestat cu recurs încheierea judecătorului de instrucție din 18 martie 2025 și a solicitat casarea încheierii în discuție cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanță, în alt complet de judecată.

8. În cadrul procedurii de recurs, dl Nicolai Botnariuc a ridicat, în interesele *Qube Construct*, excepția de neconstituționalitate a articolului 313 alin. (6) din Codul de procedură penală. Potrivit acestor prevederi, încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul de a porni urmărirea penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării.

9. Printr-o încheiere din 10 iulie 2025, instanța de judecată a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis, în acest sens, o sesizare la Curtea Constituțională, în vederea examinării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]”

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

„(1) Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.”

Articolul 16 Egalitatea

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

11. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală, adoptat prin Legea nr. 122 din 14 martie 2003, sunt următoarele:

Articolul 313

Plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale
ale organului de urmărire penală și ale organului
care exercită activitate specială de investigații

„[...]”

(6) Încheierea judecătorului de instrucție este irevocabilă, cu excepția încheierilor privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, care pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și se vor judeca conform art. 447 și 448, în lipsa părților.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției

12. Autorul excepției de neconstituționalitate afirmă că, potrivit normei contestate, doar încheierile privind refuzul de pornire a urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării. Totuși, pentru alte situații, încheierile judecătorului de instrucție sunt irevocabile și nu pot fi atacate cu recurs.

13. Deși norma contestată delimitează situațiile în care încheierile judecătorului de instrucție pot fi contestate cu recurs de cele care nu pot fi contestate, în prezenta cauză Procuratura Anticorupție a formulat un recurs împotriva încheierii irevocabile a judecătorului de instrucție prin care a fost anulat sechestrul aplicat unui imobil. În acest context, autorul susține că distincția dintre încheieri irevocabile și, respectiv, încheieri supuse căilor de atac nu își găsește utilitatea din moment ce în practică toate încheierile judecătorului de instrucție pot fi contestate cu recurs. Din acest motiv, autorul susține că prevederile contestate nu sunt clare și pot conduce la interpretări arbitrare.

14. În opinia autorului, prevederile contestate contravin articolelor 1, 4, 8, 16 și 23 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unei prevederi din Codul de procedură penală, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie articolul 313 alin. (6) din Codul de procedură penală. Prevederile contestate au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate, însă din perspectiva altor critici de neconstituționalitate (a se vedea HCC nr. 26 din 23 octombrie 2007; HCC nr. 21 din 22 iulie 2016; DCC nr. 128 din 15 noiembrie 2018; DCC nr. 32 din 25 martie 2021; DCC nr. 77 din 16 iunie 2022; DCC nr. 169 din 6 decembrie 2022).

19. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în cadrul unei proceduri de la Curtea de Apel Centru care are ca obiect examinarea unui recurs formulat împotriva unei încheieri a judecătorului de instrucție. Curtea admite că instanța de judecată ar putea avea în vedere dispozițiile contestate.

20. Curtea reține că o altă condiție obligatorie pentru ca excepția de neconstituționalitate să poată fi examinată în fond este incidența a cel puțin unui drept garantat de Constituție (a se vedea DCC nr. 78 din 3 iunie 2021, § 17).

21. Autorul excepției a susținut că norma contestată contravine articolelor 1 alin. (3) (*preeminența dreptului*), 4 (*drepturile și libertățile omului*), 8 (*respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale*), 16 (*egalitatea*) și 23 (*dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle*) din Constituție.

22. Referitor la incidența articolelor 1 alin. (3), 4 și 8 din Constituție, Curtea reiterează că acestea au un caracter general, constituie imperative care stau la baza oricăror reglementări, nu pot reprezenta repere individuale și separate și pot fi invocate, de regulă, dacă se constată aplicabilitatea lor împreună cu alte dispoziții din Constituție (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19).

23. Cu privire la articolele 16 și 23 din Constituție, Curtea reține că acestea nu au o aplicare de sine stătătoare. Pentru a putea fi invocate aceste articole, autorul sesizării trebuie să argumenteze incidența unui drept fundamental (a se vedea DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 19). Referitor la aplicabilitatea articolului 16 din Constituție, Curtea menționează că acesta este incident atunci când se demonstrează existența unui tratament diferențiat, precum și în cazul în care tratamentul diferențiat contestat se referă la unul din drepturile fundamentale garantate de Constituție (a se vedea DCC nr. 73 din 6 iulie 2023, § 20).

24. Curtea observă că autorul excepției nu a invocat niciun articol din Constituție care protejează un drept fundamental și nici nu a avansat critici de neconstituționalitate care ar putea sugera încălcarea unor drepturi fundamentale garantate de Constituție.

25. Curtea reiterează că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației

de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat (DCC nr. 90 din 25 iulie 2023, § 22).

26. Mai mult, Curtea observă că prin criticile avansate autorul își exprimă, de fapt, dezacordul cu modul în care prevederile contestate au fost aplicate în cauza sa. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că aspectele legate de interpretarea și de aplicarea legii nu țin de competența Curții Constituționale. Această competență le revine, prin definiție, instanțelor de judecată (*a se vedea* DCC nr. 32 din 18 aprilie 2024, § 24).

27. Având în vedere cele menționate, Curtea reține că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate în discuție nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2) și (3) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 313 alin. (6) din Codul de procedură penală, ridicată de dl Nicolai Botnariuc, în interesele SC „Qube Construct” SRL, în dosarul nr. 10r-204/2025, pendinte la Curtea de Apel Centru.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 25 septembrie 2025
DCC nr. 140
Dosarul nr. 170g/2025*